

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๗

วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ศาลจังหวัดนครปฐมส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๕๒/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

สรุปข้อเท็จจริง

๑. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต เป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๕๒/๒๕๕๓ ในความผิดฐานกู้ยืม จำนอง จำนวนทุนทรัพย์ ๒,๘๖๖,๖๕๘.๘๕ บาท สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำเลยทำสัญญากู้เงินจากโจทก์ สาขานครชัยศรี จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยยอมเสียดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่กู้ให้แก่โจทก์ในอัตราสูงสุดตามประกาศธนาคารโจทก์ และจำเลยตกลงชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์ภายใน ๒๔ เดือน นับแต่วันทำสัญญานี้เป็นต้นไป ในการกู้ยืมเงินดังกล่าว จำเลยได้ จำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างรวม ๕ แปลง เป็นประกันหนี้เงินกู้ จำเลยไม่ชำระหนี้ให้เป็นไปตามสัญญา ซึ่งโจทก์ได้ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้แล้วหลายครั้งก่อนฟ้องคดีนี้ แต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงต้องฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้

๒. จำเลยยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ยกข้อต่อสู้เกี่ยวกับความไม่สมบูรณ์ของเอกสารในการฟ้องคดีของโจทก์ ทำให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง อัตราดอกเบี้ยที่โจทก์ฟ้องเป็นโมฆะ เพราะเป็นอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยตามประกาศของโจทก์ที่ใช้บังคับขณะทำสัญญา จำนอง และปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นหนี้เงินกู้ตามที่โจทก์ฟ้อง

๓. บริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ความว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเภทบริษัทจำกัด และได้จดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ได้โอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ โดยเป็นไปตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

และบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ ได้แต่งตั้งให้ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้รับชำระหนี้เดิม เป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ จึงเป็นผลให้การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ มาตรา ๕ วรรคแรก บริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด มีความประสงค์ที่จะขอเข้าเป็นโจทก์ในคดีนี้จึงได้ มอบอำนาจให้ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้มีอำนาจดำเนินการต่างๆ รวมทั้ง ดำเนินคดี ฟ้องร้อง ฯลฯ แทนบริษัท ฯ ได้ บริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด จึงขอสวมสิทธิ เป็นโจทก์ในคดีนี้แทนธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

๔. จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านการขอสวมสิทธิเป็นโจทก์ของบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด จำนวน ๒ ฉบับ คือ ฉบับลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฉบับแรกตามคำสั่งศาล ความว่า จำเลยขอคัดค้านว่าพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ ดังนี้

(๑) พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้น โดยขัดรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการตราพระราชกำหนดเป็นการใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีซึ่งการใช้อำนาจดังกล่าว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” และ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคแรก บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้ กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” มาตรา ๒๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติในพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๑๕ แสดงให้เห็นอยู่ในตัวว่า พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในทรัพย์สิน แต่ในการตราพระราชกำหนดดังกล่าว ไม่มีการอ้างมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญและไม่มีบทบัญญัติ มาตราใดในพระราชกำหนดดังกล่าวบัญญัติไว้ด้วยว่า “พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นพระราชกำหนด เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล” ฉะนั้น จึงถือได้ว่า การตราพระราชกำหนดดังกล่าว ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ วรรคแรก และมาตรา ๒๕ วรรคสอง

(๒) พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ (นิยามคำว่า “การบริหารสินทรัพย์” “สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ” “บริษัทบริหารสินทรัพย์”) มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคท้าย ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะ

ประการแรกนิยามตามมาตรา ๓ ดังกล่าวข้างต้นเป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป แต่ใช้บังคับเฉพาะ “กรณีสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศให้เป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่จำหน่ายจ่ายโอนให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ได้” เท่านั้น โดยธนาคารแห่งประเทศไทย รู้อยู่แล้วก่อนการออกกฎหมายว่าสินทรัพย์ของสถาบันการเงินใดบ้าง เป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จะประกาศกำหนดให้เป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ทั้งนี้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้ให้ลูกค้ำที่มีสินเชื่อกับสถาบันการเงินดังกล่าวมีโอกาสโต้แย้งว่า “สินเชื่อรายตนมิใช่สินเชื่อด้วยคุณภาพ” จึงถือว่า มาตรา ๓ ตามนิยามข้างต้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

ประการที่สอง มาตรา ๔ บริษัทที่จะเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดดังกล่าว มิได้เปิดกว้างให้สิทธิแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดโดยทั่วไปมีความเสมอภาคกันในการเข้ามาเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่กลับจำกัดสิทธิเฉพาะที่ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น บทบัญญัติมาตรา ๔ จึงเป็นกฎหมายที่มีเจตนามุ่งหมายเฉพาะกรณี มิได้มีเจตนาให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

ประการที่สาม ตามมาตรา ๕ วรรคท้าย ที่ “ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถประกอบธุรกิจเงินทุนได้ โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายนั้น” เป็นบทบัญญัติที่แสดงเจตนามุ่งใช้เฉพาะกรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยโดยชัดเจนจึงถือว่าบทบัญญัติมาตรา ๕ วรรคท้าย แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

๕. จำเลยยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ยกประเด็นที่จำเลยโต้แย้งว่าพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตราขึ้นโดยขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ วรรคแรก และมาตรา ๒๕ วรรคสอง และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ (นิยามคำว่า “การบริหารสินทรัพย์” “สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ” “บริษัทบริหารสินทรัพย์”) มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคท้าย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง และขอให้ศาลจังหวัดนครปฐม ส่งความเห็นดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

๖. ศาลจังหวัดนครปฐม พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำโต้แย้งของจำเลยเป็นไปตาม มาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งสำนวนคดี ดังกล่าวมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ข้อกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น เท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

๒. พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้ “การบริหารสินทรัพย์” หมายความว่า

(๑) การรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนหลักประกัน ของสินทรัพย์นั้น เพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายจ่ายโอนต่อไป

(๒) กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวกับกิจการตาม (๑) ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดย ความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

“สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ” หมายความว่า สินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้เป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่จำหน่ายจ่ายโอนให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ได้

“บริษัทบริหารสินทรัพย์” หมายความว่า บริษัทจำกัดที่ได้จดทะเบียนตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๔ การจดทะเบียนบริษัทจำกัดเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ ให้กระทำเมื่อได้รับอนุมัติ จากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และได้ชำระค่าจดทะเบียนตามอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีท้าย พระราชกำหนดนี้แล้ว

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอจดทะเบียนและการพิจารณารับจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ในการดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์ บริษัทจำกัดที่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๕ ในการดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์ ถ้าบริษัทบริหารสินทรัพย์จัดหาเงินทุน โดยการออกหลักทรัพย์หรือให้กู้ยืมเงิน ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ในกรณีที่มีการดำเนินงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่งมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจ เงินทุนหรือธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถกระทำได้โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น

กระบวนการพิจารณาที่ผ่านมา

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้ขยายเวลาการพิจารณาว่าจะรับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ ออกไปก่อน เนื่องจากเอกสารประกอบการพิจารณาวินิจฉัยยังไม่สมบูรณ์ ตามนัยข้อ ๑๔ ของข้อกำหนด ศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นการวินิจฉัย

๑. การตราพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

๒. พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ การตราพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่จำเลยโต้แย้งว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้น เป็นการโต้แย้งว่าพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งการโต้แย้งลักษณะเช่นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ มิได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะโต้แย้งในลักษณะเช่นนั้น ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓๕ - ๓๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๖ - ๓๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว

ประเด็นที่ ๒ พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

ในประเด็นนี้ แยกการพิจารณาออกเป็น ๓ กรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ (นิยามคำว่า “การบริหารสินทรัพย์” และ “สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ”) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ตามความหมายในมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศกำหนดให้จำหน่ายจ่ายโอนให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ เป็นสิทธิเรียกร้องหรือหนี้สินที่ลูกหนี้ของสถาบันการเงินค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๓ เดือน ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน หรือจนถึงขนาดเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีทางจะได้รับชำระหนี้ และสถาบันการเงินจะต้องตัดสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชีหรือกันเงินสำรองในอัตราที่แตกต่างกัน สินทรัพย์ด้วยคุณภาพจึงเป็นสินทรัพย์ที่สร้างผลกระทบให้กับสถาบันการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน และกระทบกระเทือนต่อความสามารถในการให้สินเชื่อในภาคเศรษฐกิจ ปัญหาดังกล่าวหากไม่ได้รับการแก้ไขโดยด่วนจะส่งผลให้สถาบันการเงินต้องตัดเงินส่วนหนึ่งมาตั้งเป็นเงินสำรองเพื่อหนี้สูญเพิ่มขึ้น ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงก็จะลดลงเรื่อยๆ กลายเป็นวงจรที่จะส่งผลให้ปัญหาการขาดสภาพคล่องและวิกฤติเศรษฐกิจทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ การที่ภาครัฐได้ตราพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ขึ้นมาดำเนินการบริหารสินทรัพย์โดยการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้น เพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายจ่ายโอนก็เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ผลที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ สถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ก็จะกลับมามีความสามารถปล่อยสินเชื่อให้กับภาคเศรษฐกิจได้ต่อไป พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ หรือประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้น การที่พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ๑ บัญญัติให้มีการจำหน่ายจ่ายโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม้ว่าจะมีผลกระทบต่อลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่สิทธิเรียกร้องหรือหนี้สินเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพก็ตาม แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวก็มีผลบังคับเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมาย และเพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์มหาชนสำหรับการกำหนดให้สิทธิเรียกร้อง

หรือหนี้สินของลูกหนี้ของสถาบันการเงินเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ กฎหมายได้ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและการกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดลักษณะของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปโดยใช้บังคับกับสิทธิเรียกร้อง หรือหนี้สินที่ไม่มีทางจะได้รับชำระหนี้หรือค้างชำระเป็นระยะเวลาที่กำหนดและได้มีการประกาศหลักเกณฑ์เป็นการทั่วไป ใช้บังคับกับสถาบันการเงิน รวมถึงลูกหนี้ของสถาบันการเงินเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับกับสิทธิเรียกร้องหรือหนี้สินรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ และสิทธิเรียกร้องหรือหนี้สินของลูกหนี้ของสถาบันการเงินใดที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดย่อมต้องขายหรือจำหน่ายจ่ายโอนให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์เพื่อดำเนินการบริหารสินทรัพย์ต่อไป จึงเห็นว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ความหมายของ “การบริหารสินทรัพย์” และ “สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ” ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

กรณีที่สอง พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ (นิยามคำว่า “บริษัทบริหารสินทรัพย์”) และมาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๓ คำว่า “บริษัทบริหารสินทรัพย์” หมายความว่า บริษัทจำกัดที่ได้จดทะเบียนตามพระราชกำหนดนี้ และตามมาตรา ๔ กำหนดให้บริษัทจำกัดที่จะดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์ต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอจดทะเบียนและการพิจารณารับจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์ต้องเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยโดยกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณารับจดทะเบียน แสดงให้เห็นว่า การพิจารณามีได้เป็นไปตามอำเภอใจของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย จะต้องพิจารณาโดยยึดหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งคือกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ หลักเกณฑ์ตามกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของนิติบุคคลที่ยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ กำหนดให้ยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทนั้นพร้อมคำขอจดทะเบียน ในการพิจารณาคำขอจดทะเบียนของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย กฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาคำขอจดทะเบียนให้แล้วเสร็จ กำหนดเป็นอำนาจผูกพันให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยต้องมีคำสั่งอนุมัติรับจดทะเบียน

เมื่อพิจารณาเห็นว่า คำขอจดทะเบียนและเอกสารหลักฐานที่ยื่นมานั้นถูกต้องครบถ้วนเป็นต้น
หลักเกณฑ์กำหนดไว้ในกฎกระทรวงจึงมีลักษณะการใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่
กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง นอกจากนี้ตามพระราชกำหนดบริษัท
บริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราช
กำหนดนี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตราดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดให้กฎกระทรวงที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกใช้บังคับตามพระราชกำหนดดังกล่าว ต้องประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา จึงจะใช้บังคับได้ ดังนั้น กฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอจดทะเบียนและ
การพิจารณาจดทะเบียนจึงมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง
หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงเห็นว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ความหมายของ “บริษัทบริหารสินทรัพย์” และมาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

กรณีที่สาม พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคสอง
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

ในประเด็นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗
วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคสอง
ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นนี้
ซ้ำอีก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๓ (คำว่า “การบริหารสินทรัพย์” “สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ” “บริษัทบริหารสินทรัพย์”)
มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง แต่ประการใด

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ